

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

FACTOR INFLUENCING TO INTERNAL AUDIT REPORT OF COMPANY
IN THE SECURITIES EXCHANGE OF THAILAND

บรรดาศักดิ์ ชูสาย * และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิท
Bundasak Chusai * and Kanoksak Sukkawattanasinit

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
School of Accountancy, Sripatum University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงควรให้ความสำคัญต่อความระมัดระวังตามวิชาชีพเพื่อเพิ่มคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้ตรวจสอบภายในที่ไม่ได้อยู่ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่จะพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในในการเขียนรายงานตรวจสอบภายใน เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร

คำสำคัญ: ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน, คุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน, บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

* ผู้ประสานงาน: บรรดาศักดิ์ ชูสาย
อีเมล: bundasak_accounting@hotmail.com

Abstract

The objective of this research is to internal audit professional competence that influenced quality of internal audit report from 126 internal auditors of the listed companies in Stock Exchange of Thailand. Questionnaire was used as instrument for collection of data such as average, standard deviation, Multiple Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis. The finding of the research results indicated that the internal audit professional competence in the area of professional diligence influenced quality of internal audit report. Therefore, the internal auditors of the listed companies in Stock Exchange of Thailand should give precedence to professional diligence for increase in quality of internal audit report, and for usefulness of the internal auditors who are not in the listed companies in Stock Exchange of Thailand to develop their internal audit professional competence within writing the internal audit report for value addition to the organization.

Keywords: Internal Auditor Professional Capability, Quality of Internal Audit Report, Securities Exchange of Thailand

บทนำ

ปัจจุบันบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการจัดให้มีการตรวจสอบภายใน ซึ่งอาจจะทำโดยการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเอง หรือใช้บริการตรวจสอบภายในจากหน่วยงานภายนอก (Outsource) เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่างานตรวจสอบภายในของประเทศไทย เริ่มมีความสำคัญเมื่อไม่นานมานี้เอง ปริมาณผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญยังมีน้อยค่อนข้างขาดแคลน ในการสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่องค์กรตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ อย่างเต็มที่โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้ดูแลให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระบบที่กำหนดขึ้นด้วยความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักร่วมกันของทุกๆ ฝ่ายในองค์กร (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2560) มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในได้กำหนดคุณภาพ

การสื่อสารว่า การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องมีความถูกต้อง เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล

มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในได้กำหนดคุณภาพการสื่อสารว่า การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องมีความถูกต้อง เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล หมายความว่า การสื่อสารผลการตรวจสอบที่ถูกต้อง ต้องปราศจาก ข้อผิดพลาด และชัดเจนเป็นไปตามข้อเท็จจริง การสื่อสารที่เที่ยงธรรมต้องมีความเป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และเป็นผลมาจากการสอบทานข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมด อย่างโปร่งใส การสื่อสารที่ดี คือ การสื่อสารสั้นได้ใจความ และมีเหตุผล หลีกเลี่ยงการใช้ คำศัพท์เทคนิคที่ไม่จำเป็น และกล่าวถึงสารสนเทศที่สำคัญและเกี่ยวข้องไว้อย่างครบถ้วน การสื่อสารที่กระชับ คือ การสื่อสารที่ตรงประเด็นปราศจากความเยิ่นเย้อ ถ้อยคำซ้ำซ้อนและ รายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่จำเป็น การสื่อสารที่สร้างสรรค์ต้องสร้างประโยชน์ให้กับผู้รับการ ตรวจสอบและองค์กร อันนำไปสู่การปรับปรุงในส่วนที่จำเป็น การสื่อสารที่สมบูรณ์ต้องนำเสนอ ใจความสำคัญต่อผู้อ่านโดยครบถ้วน ซึ่งรวมถึงสารสนเทศสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ข้อสังเกต ต่างๆ ที่สนับสนุนข้อเสนอนั้น และข้อสรุป การสื่อสารที่ทันเวลา คือ การสื่อสารที่ถูก กาลเทศะ เหมาะสมตามความสำคัญของประเด็นโดยเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการ แก้ไขได้อย่างเหมาะสม

ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน (Internal Audit Professional Capability) เป็นการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพตรวจสอบ และมีความรอบคอบเพื่อที่จะให้มีความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตรวจสอบ ซึ่งวัดจาก 1) ปฏิบัติตามมาตรฐานของวิชาชีพ 2) ความรู้ ทักษะ วินัย 3) มนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร 4) การศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) ความระมัดระวังตามวิชาชีพ นนทลี ชัยเสนา (2554) ได้ศึกษา ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์การและความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่มี ต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า วัฒนธรรมองค์การ และความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับการมีประสิทธิภาพการควบคุมภายในของผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบ ภายในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยผลกระทบของความสามารถ ทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัท

จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน จากผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย 1: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน

สมมุติฐานในการวิจัย 1.1: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความถูกต้อง

สมมุติฐานในการวิจัย 1.2: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความเที่ยงธรรม

สมมุติฐานในการวิจัย 1.3: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความชัดเจน

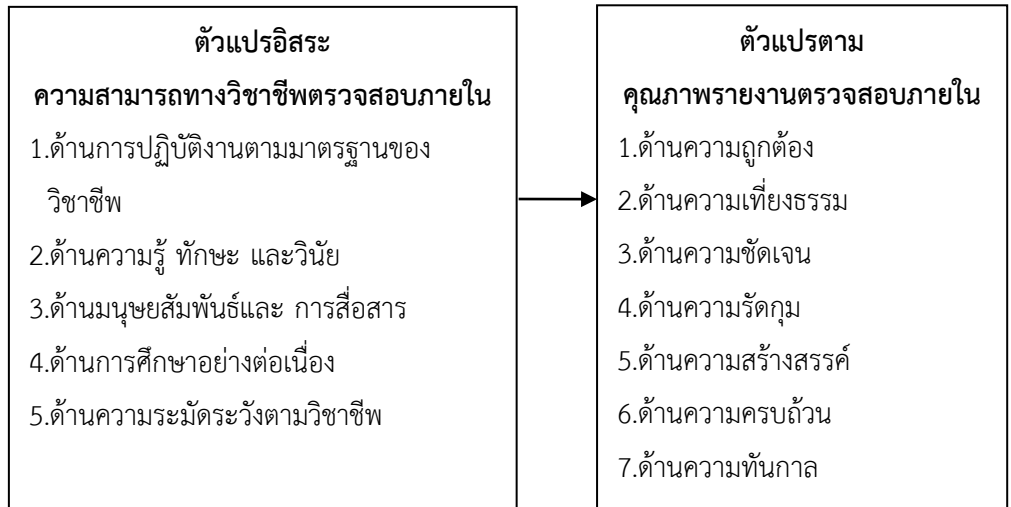
สมมุติฐานในการวิจัย 1.4: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความรัดกุม

สมมุติฐานในการวิจัย 1.5: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความสร้างสรรค์

สมมุติฐานในการวิจัย 1.6: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความครบถ้วน

สมมุติฐานในการวิจัย 1.7: ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในด้านความทันกาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ได้ใช้แนวคิด และทฤษฎีในการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน คือ การปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน
2. คุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน คือ การสื่อสารผลการตรวจสอบที่ถูกต้องต้องปราศจากข้อผิดพลาด และชัดเจนเป็นไปตามข้อเท็จจริง การสื่อสารที่เที่ยงธรรมต้องมีความเป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และเป็นผลมาจากการสอบทานข้อเท็จจริงและเหตุผลทั้งหมดอย่างโปร่งใส

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 755 คน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 261 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเป็นการวัดระดับความคิดเห็น และปรับปรุงตามแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญไปทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด หลังจากได้ผลแล้วจึงนำมารวบรวมเพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้วัดค่าความเที่ยงที่กว้างขวางมากที่สุดวิธีหนึ่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ ควรมีค่าในระดับ 0.700 ขึ้นไป และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Corrected Item Total Correlation) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.300

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 261 ชุด ให้กับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทางไปรษณีย์ และได้รับการตอบกลับเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วนทั้งหมด จำนวน 126 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับที่ตอบสนองบรรณคดีเป็นร้อยละ 48.27 การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ (Aaker, Kumar & Day, 2001)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยค่าความเที่ยงแต่ละตัวแปรได้ค่ามาตรฐานที่กำหนด คือ สัมประสิทธิ์แอลฟาฯ มีค่ามากกว่า 0.700 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่ามากกว่า 0.300 ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาฯ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.718 ถึง 0.923 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.421 ถึง 0.910 ถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ทำการตัดข้อคำถามออกจากการวัดตัวแปร

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

1. ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.250$, S.D. = 0.493) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.540$, S.D. = 0.530) 2) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.490$, S.D. = 0.653) 3) ด้านความสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.260$, S.D. = 0.592) 4) ความชัดเจน ($\bar{X} = 4.240$, S.D. = 0.677)

5) ความรักдум ($\bar{X} = 4.150$, S.D. = 0.706) 6) ความครบถ้วน ($\bar{X} = 4.150$, S.D. = 0.634) และ 7) ความทันกาล ($\bar{X} = 3.930$, S.D. = 0.779)

2. ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยกับความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.420$, S.D = 0.458) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.500$, S.D = 0.575) 2) ด้านความรู้ ทักษะ และวินัย ($\bar{X} = 4.450$, S.D. = 0.606) 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.440$, S.D. = 0.448) 4) ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.430$, S.D. = 0.604) 5) ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.280$, S.D. = 0.567)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของความสามารถทางวิชาชีพ
ตรวจสอบภายใน

ตัวแปรอิสระ	Tolerance	VIF
1. ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.349	2.869
2. ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.207	4.838
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.653	1.531
4. ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.343	2.918
5. ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.316	3.166

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าความทนทาน (Tolerance) มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.653 ซึ่งค่าของตัวแปรมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และค่า VIF (Variance Inflation Factors) ของตัวแปรมีค่าสูงสุดเท่ากับ 4.838 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่าตัวแปรของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่ใช้ในการวิจัยนี้ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงเกินไป และเป็นอิสระต่อกัน หรือไม่เกิดปัญหา (Collinerarity)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.075	0.680	0.498
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.244	1.692	0.093
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.059	-0.730	0.467
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.162	1.449	0.150
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.333	2.857	0.005*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความถูกต้อง

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.058	0.642	0.522
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.607	5.154	0.000*
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.015	-0.224	0.823
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.191	2.085	0.039*
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.025	0.263	0.793

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.1 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะ และวินัย และปัจจัยด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความถูกต้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความเที่ยงธรรม

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.156	1.194	0.235
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.402	2.375	0.019*
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.077	0.806	0.422
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	-0.270	-0.203	0.839
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	-0.022	-0.022	0.982

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.2 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะ และวินัย มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความเที่ยงธรรม โดยได้รับการสนับสนุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความชัดเจน

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	-0.088	-0.760	0.449
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.281	1.875	0.063
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.117	-1.384	0.169
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.219	1.882	0.062
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.367	3.031	0.003*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.3 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความรัดกุม

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	-0.084	-0.812	0.419
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	0.328	2.434	0.016*
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.229	-3.021	0.003*
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.310	2.961	0.004*
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.351	3.224	0.002*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.4 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะและวินัย ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร และปัจจัยด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความรัดกุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความสร้างสรรค์

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.280	1.991	0.049*
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	-0.128	-0.703	0.484
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.126	1.227	0.222
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.062	0.440	0.661
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.156	1.055	0.293

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.5 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน
มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความครบถ้วน

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.038	0.268	0.789
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	-0.006	-0.031	0.976
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.092	0.892	0.374
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	-0.256	-1.804	0.074
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.446	3.015	0.003*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.6 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน
มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความทันกาล

ตัวแปร	Standardized Coefficients	t-value	p-value
1.ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพ	0.093	0.660	0.510
2.ด้านความรู้ ทักษะและวินัย	-0.126	-0.689	0.492
3.ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.158	-1.540	0.126
4.ด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.259	1.830	0.070
5.ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ	0.327	2.219	0.028*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 การทดสอบสมมุติฐานที่ 1.7 สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน ด้านความทันกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยจากการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบ พบว่า

1. ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของวิชาชีพมีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านความสร้างสรรค์สอดคล้องกับงานวิจัยของรณธรรม ขาวประทุม (2552) พบว่า คุณภาพการตรวจสอบภายใน ด้านความสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน เนื่องจากการสร้างสรรค์ผลงานเป็นสิ่งใหม่หรือหาคำตอบของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีความเป็นไปได้ สามารถยืดหยุ่นวิธีการทำงานเพื่อความสำเร็จขององค์กร ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และที่สำคัญต้องมีจุดยืนเป็นของตนเอง

2. ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านความรู้ ทักษะและวินัย มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายด้าน คือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม และด้านความรัดกุม สอดคล้องกับงานวิจัยของมัญฤทธิ์ ทองสงส์โสม (2560) พบว่า ความรู้ ทักษะและวินัย มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายในควร มีความรู้ความชำนาญในการนำมาตรฐานกระบวนการและเทคนิคมาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติงาน เนื่องจากความรู้ในเรื่องหลักการบัญชี และเทคนิคการสอบบัญชี เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งความเข้าใจในหลักการบริหาร (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2560)

3. ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านความรัดกุม ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนนทลี ชัยเสนา (2554) พบว่า มนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสารไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ซึ่งการสื่อสาร

ที่รัดกุม คือ การสื่อสารที่ตรงประเด็นและหลีกเลี่ยงการขยายความที่ไม่จำเป็น รวมทั้งการให้รายละเอียดที่เกินความต้องการ ซ้ำซ้อนและใช้คำฟุ่มเฟือย (อุษณา ภัทรมนตรี, 2558: 2-26)

4. ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านการศึกษายังต่อเนื่อง มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายด้าน ด้านความถูกต้อง ด้านความรัดกุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมณชญาณ์ โสตา (2550) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในด้าน สมรรถภาพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโต เนื่องจาก ผู้ตรวจสอบภายในที่มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยการหมั่นฝึกฝนและหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอจะก่อให้เกิดความเป็นมืออาชีพ

5. ปัจจัยความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน ด้านความระมัดระวังตามวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรวม และรายด้าน คือ ด้านความชัดเจน ด้านความรัดกุม ด้านความครบถ้วน ด้านความทันกาลไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนนทลี ชัยเสนา (2554) พบว่า ความระมัดระวังตามวิชาชีพไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายใน คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาการสอบบัญชี การตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาการสอบบัญชี การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2557) กล่าวว่า ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และใช้ทักษะเยี่ยงผู้ตรวจสอบภายในที่มีความรู้ ความสามารถและความสุขุมรอบคอบ อย่างสมเหตุสมผล ไม่ได้หมายความว่าไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำวิจัยแนวเดียวกับคุณภาพด้านอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายในโดยแบ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสามารถส่งผลให้ก่อประโยชน์ต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน

2. ประโยชน์ทางด้านวิชาการสำหรับหน่วยงานวิชาการ นักวิชาการ นักวิจัย องค์กร ที่พัฒนาองค์ความรู้ และผู้สนใจ สามารถนำไปเพิ่มเติมองค์ความรู้และเป็นกรณีศึกษาในการค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน

3. ประโยชน์การนำไปใช้สำหรับผู้บริหารในองค์กร และผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายใน เพื่อไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาการสอบบัญชี การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). **เอกสารการสอนชุดวิชาการสอบบัญชีการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Board of auditing Academic Improvement Group Internal Audit and Internal control. (2015). **Advanced Auditing and Internal Auditing**. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai).

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2561). **รายชื่อบริษัท/หลักทรัพย์**. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.set.or.th/set/commonslookup.do>

Stock Exchange of Thailand. (2018). **Information on The stock Exchange of Thailand**. Retrieved June 20, 2018, from <https://www.set.or.th/th/company/>. (in Thai).

นนทลี ชัยเสนา. (2554). **ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Chaisena, N. (2011). **Effects of Organizational Culture and Internal Audit Professional Capability on Internal Control of Thai Listed Companies**. Master thesis in Accounting, Graduate School, Mahasarakham University. (in Thai).

- มัยฤทธิ์ ทองส่งโสม. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Tongsongsom, M. (2018). **The Factors of Influencing the Efficiency of Internal Control the Quality of Accounting Information the Company Listed on the Stock Exchange of Thailand**. Master thesis in Accounting, Graduate School, Sripatum University. (in Thai).
- รณธรรม ขาวประทุม. (2552). **ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานและความเชื่อมั่นของลูกค้าของธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Kawprathum, R. (2009). **Impact of Internal Audit Quality on The Performance and Customer Confidence of Investment Promotion in Businesses**. Master thesis in Accounting, Graduate School, Mahasarakham University. (in Thai).
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2560). **มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน**. กรุงเทพฯ: ทรงสิทธิ์วรรณ.
- The Institute of internal auditors of Thailand. (2017). **International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing**. Bangkok: Songsitwan. (in Thai).
- อัมณชญาณ์ โสดา. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Soda, A. (2007). **The Relationship between The Efficiency of Internal Audit and The Performance of Listed Companies in The Stock Exchange of Thailand**. Master thesis in Accounting, Graduate School, Mahasarakham University. (in Thai).

อุษณา ภัทรมนตรี. (2558). **การตรวจสอบภายในสมัยใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

Patramontree, U. (2015). **Modern Internal Auditing**. 5th ed. Bangkok: Chamchuree Product. (in Thai).

Aaker, A. D., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). **Marketing research**. New York: John Wiley & Son.